

Можна зробити висновок, що на даному етапі проблеми потрібно вдосконалювати співпрацю механізмів контролю за надходженням та виконанням запитів про правову допомогу держав, досягти згоди щодо доцільності більш широкого застосування практики присутності представників органів досудового слідства запитуючої сторони під час виконання запитів про правову допомогу, якщо це сприятиме більш повному та оперативному їх виконанню, спростувати сам механізм передачі осіб, визнати за необхідне оперативно інформувати одна одну про стан розгляду запитів про екстрадицію та причини, які перешкоджають просуванню екстрадиційних процедур.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойцов А. И. Выдача преступников/А. И. Бойцов. – СПб: Издательство Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2004. – 795 с.
2. Нестеренко С. С. Міжнародно-правовий захист прав людини при здійсненні екстрадиції. : монографія// С. С. Нестеренко. – Одеса : Фенікс, 2011. – 192 с.
3. Абашидзе А. Х. Институт экстрадиции в современном международном праве/А. Х. Абашидзе, Ю. Г. Васильев// Международное публичное право. -2003. № 3. – 114 с.
4. Галенская Л. Н. Международная борьба с преступностью / Л. Н. Галенская. – М.: Международные отношения, 1972. – 176 с.
5. Лихова С. Актуальні питання вдосконалення інституту екстрадиції // Право України. – 2001, № 1.

Підкова Л. В.,
студентка,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ЗНИЩЕННЯ ЯК ЗЛОЧИН ПРОТИ МИРУ ТА БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНОЇ ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ СУДОВИХ УСТАНОВ У МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

На сьогоднішній день під злочином проти миру та безпеки людства (злочини проти людяності) розуміють широкомасштабні та систематичні порушення прав людини, які вчиняються проти цивільних осіб та становлять посягання на життя, здоров'я та гідність значної кількості людей або всього цивільного населення

визначеної місцевості. Злочини проти миру та безпеки людства є частиною поширеної практики найбрутальніших порушень прав людини або відбуваються в рамках політики державної влади чи організованих державою подібних політичних груп. Злочини проти людяності заборонені у будь-який час, незалежно від існування на відповідній території збройного конфлікту.

Серед авторів які приділяли увагу проблематиці сучасного міжнародного права, а саме злочинам проти людяності, можна виділити наступних: Дрьоміну Н. В., Н. А. Зелінську, А. А. Маєвську та ін. Разом з тим при дослідженні цих злочинів необхідно також враховувати і практику Міжнародного кримінального суду, Міжнародного трибуналу щодо колишньої Югославії, Міжнародного кримінального трибуналу щодо Руанди.

Відповідно до Статуту Міжнародного кримінального суду до категорії злочинів проти людяності відносять: вбивство, знищення (винищення), поневолення, депортація, катування, переслідування за політичними, расовими, національними, етнічними, культурними, релігійними, гендерними мотивами, злочин апартеїду, інші нелюдські діяння аналогічного характеру (це передбачено ст. 7 Статуту Міжнародного кримінального суду). Основою для такого переліку стала ще попередня редакція проекту Кодексу злочинів проти миру і безпеки людства Комісії міжнародного права ООН, ухвалена в 1996 р. Також цей перелік не є вичепним.

Для визначення контекстуального елемента злочинів проти людяності основними є 3 поняття: а) цивільне населення; б) широкомасштабний або систематичний напад; в) політика держави чи організації.

Якщо говорити про саме знищення, то цивільним населенням можна вважати усіх осіб які є цивільними особами, для кваліфікації цих злочинів потрібно щоб посягання здійснювалось не проти всього населення, а лише проти «достатнього числа» цивільних осіб (рішення апеляційної палати МКТЮ 2002р.)

Напад у контексті знищення міститься у практиці міжнародних кримінальних трибуналів. Так наприклад судова палата МКТР встановила 1998р., що напад може мати ненасильницький характер і не обов'язково повинен мати військовий характер, він охоплює будь-яке неналежне поводження з цивільним населенням. Щодо широкомасштабності, то ця ознака є кількісною. Ознака систематичності має якісний характер (судова палата МКТЮ 2002р.).

Знищення як злочин проти миру і безпеки людства передбачене перш за все у ст.7(1)(б) Статуту Міжнародного кримінального суду, а також у ст.6(с) Статуту Нюрнберзького військового трибуналу, ст. 5(с) Статуту Токійського військового трибуналу, ст.5(б) Статуту МКТЮ, ст.3(б) Статуту МКТР. Аналізуючи їх можна дійти до висновку що знищення як злочин проти людяності передбачає, що виконавець вбив (будь-яким способом прямо чи непрямо) одну або декілька осіб шляхом створення умов життя розрахованих на те, щоб знищити частину населення (н-д, позбавляючи доступу до їжі або ліків). Як і для всіх злочинів проти миру і безпеки людства, діяння має мати 3 вище перелічених мною ознаки, а саме проти цивільного населення, систематичність і виконавець повинен знати про це або мати намір зробити його частиною нападу.

Винищення (знищення) часто у зв'язку з аналогією плутають з геноцидом. При цьому ці поняття є різними. А саме це було визначено на Нюрнберзькому військовоному трибуналі. Винищення – це злочин спрямований не на конкретну групу як у геноциді, а на цивільне населення в цілому. З цього приводу у коментарі Комісії міжнародного права ООН до статті 18 Проекту кодексу злочинів проти миру і безпеки людства визначено наступне:

« Винищення – це злочин який в силу своїх ознак спрямований проти групи осіб. Злочин винищення спільний із вбивством, але останнє спрямоване на необов'язково велику кількість людей. Враховуючи те що злочин винищення і геноциду містять спільний елемент – велике число жертв, дані види злочинів є схожими але під час винищення вбивається група осіб, не пов'язаних будь-якою спільністю».

При цьому також важливим є те що на практиці міжнародних кримінальних трибуналів неоднозначно вирішувалось питання про те, яка кількість осіб має стати жертвами, щоб поведінка окремого виконавця була кваліфікована як винищення. Все привело до того що юристи визначились, що кількість таких жертв повинна бути «достатньою». В цьому є певна неоднозначність, адже чи можна говорити про достатність при винищенні, коли знищено невелику кількість людей. І де та грань між достатністю і недостатністю. З приводу цього судові палати МКТЮ наголосили, що відповідальність за винищення несуть лише особи, прямо або непрямо винні у вбивстві великої кількості людей – вбивства однієї чи кількох осіб не дають підстав для такої кваліфікації. У рішеннях, винесених з

2003 р., з цим підходом погодився і МКТР. При цьому діють за загальним правилом – якщо злочин підпадає під ознаки, що характеризують злочини проти людяності, а саме я повторюю 1) вчинений проти цивільних осіб, 2) є широкомасштабним і систематичним 3) наявність наміру злочинця – то можна говорити про винищення. І останньою необхідною щоб кваліфікувати цей злочин умовою є те, що він має бути направлений не на однорідну суспільну групу (народу, нації, спільних за релігійними ознаками), тому що тоді цей злочин буде геноцидом.

Також існують суперечки щодо виду даного злочину. Деякі вважають що винищення відноситься до міжнародних злочинів, є вчені які підтримують позицію що цей вид злочину є злочином міжнародного характеру. Я ж розділяю думку перших, зважаючи на вищеперелічені ознаки.

Я не скажу, що моя стаття претендує на значну наукову новизну, проте все таки потребує уваги. Зважаючи на те що існують численні суперечки щодо термінології злочинів, зокрема і до даного виду, неоднозначність визначення винищення як злочину у різних документах потрібно все таки конкретніше визначити дані поняття. Тому що справа стосується злочинів проти миру і безпеки людства і правильна їх дефініція та класифікація дадуть змогу більш точно їх виявляти. Але потреби держав цим не обмежуються. Інтернаціоналізація міжнародного життя призвела до інтернаціоналізації злочинності. А це в свою чергу – до об'єктивної потреби в об'єднанні зусиль для боротьби зі злочинністю.

*Свіргоцька Ю. Л.,
студентка,*

Національний університет «Одеська юридична академія»

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ ЗЛОЧИНИ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ

В сучасному світі злочинні діяння не знають територіальної обмеженості, а злочинці мало занепокоєні дотриманням державного кордону. Проте, в цей же час можливість застосування внутрішньодержавного права обмежується територією держави, її кордонами. Якщо діяльність, яка проводиться на території однієї держави, завдає шкоду на території іншої, постає питання про